

Дослідження ефективності «Постдипломної кроскультурної супервізійної програми в галузі психологічного консультування та травмотерапії» в умовах соціально-економічної і політичної ситуації в Україні

Тривалість: 2017 – 2020 рр.

Лозова О.М.,
завідувачка кафедри
практичної психології

Мотиваційні підстави до проведення дослідження

**Суспільна
актуальність**

**Необхідність
адаптації
до реалій України**

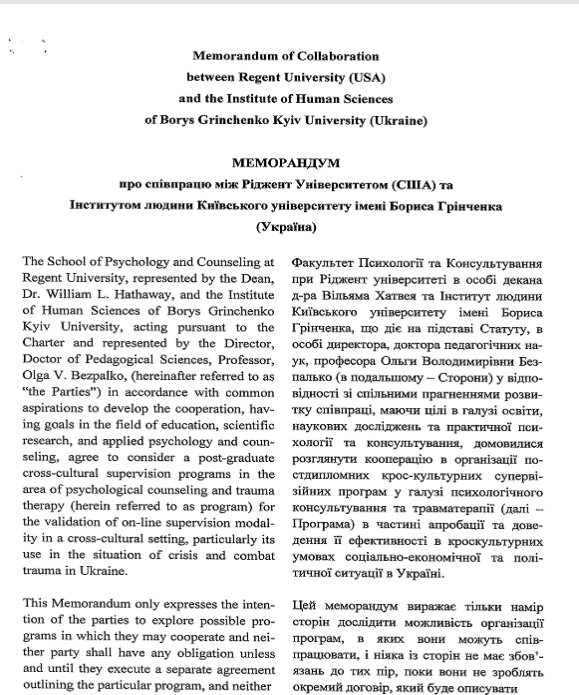
**Методична
і прикладна
новизна**

Партнери

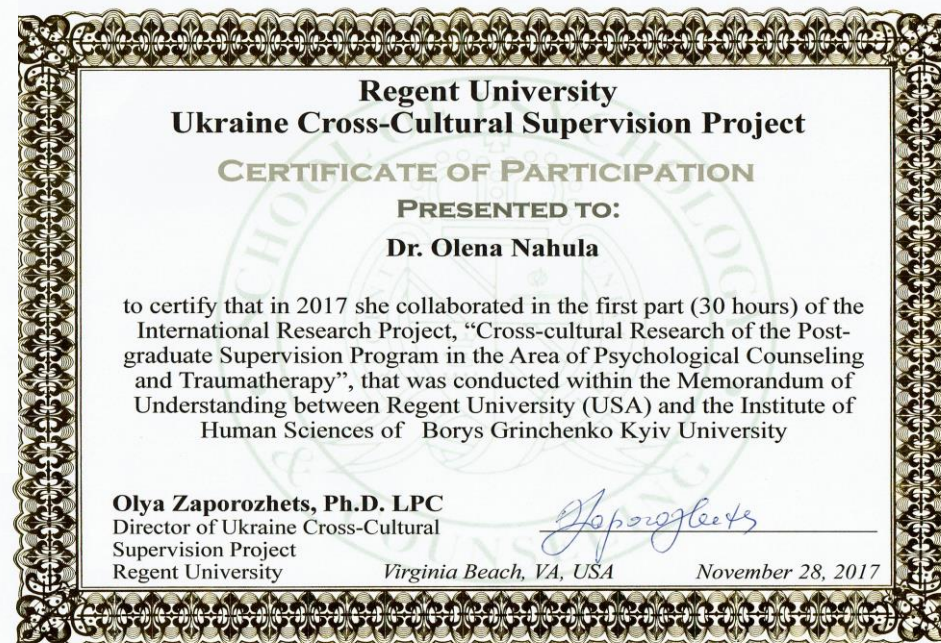

- ❖ факультет психології та консультування Ріджент університету (США); координатор – Ольга Запорожець, PhD
- ❖ кафедра практичної психології Інституту людини; координатор – доктор психол. наук, професор Лозова О.М.

Сертифікація участі

Мета, завдання, очікуваний продукт

❖ **Мета:**

проведення дослідження (здійснення експертного моніторингу) ефективності впровадження в Україні «Постдипломної кроскультурної супервізійної програми в галузі психологічного консультування та травмотерапії» Ріджент університетом (США)

❖ **Завдання:**

доведення ефективності/неефективності Програми в умовах соціально-економічної та політичної ситуації в Україні.

❖ **Очікуваний продукт:**

висновок з наукової експертизи щодо ефективності Програми.

Цільова аудиторія

- ❖ **Слухачі Програми: фахівці психологічної галузі, студенти старших курсів, які мають базову психологічну освіту**
- ❖ **Бенефіціари: ветерани ООС, їхні сім'ї, широкий загал**

Етапи дослідження

❖ Акультурація дослідницьких методик:

2017

1. *Опитувальник самооцінки консультування (Ларсон, 1992)*
2. *Шкала самоефективності консультанта (Мельхерт, 1996)*
3. *Опитувальник «Впевненість у застосуванні знань і навичок травмотерапії»*
4. *Шкала оцінки компетенції консультанта*

2018

- ❖ *Планування й організація процесу наукової експертизи*
- ❖ *Формування експериментальної та контрольної груп дослідження*

Етапи дослідження:

2019

- ❖ Збір первинних даних
- ❖ Ретестове опитування контрольної та експериментальної груп
- ❖ Проведення математико-статистичних обрахунків даних

2020

- ❖ Завершення моніторингу організації консультаційного процесу
- ❖ Узагальнення емпіричних результатів
- ❖ Укладання експертного висновку

Методологія дослідження:

- ❖ гуманістична психологія
- ❖ критеріальний підхід:
 - критерій реалістичності
 - критерій ефективності

оцінне
інтерв'ю

аналітичні
експертні
оцінки

порівняння

Методи дослідження

колективне
обговорення
індивідуальних
експертних
оцінок

раціоналізація

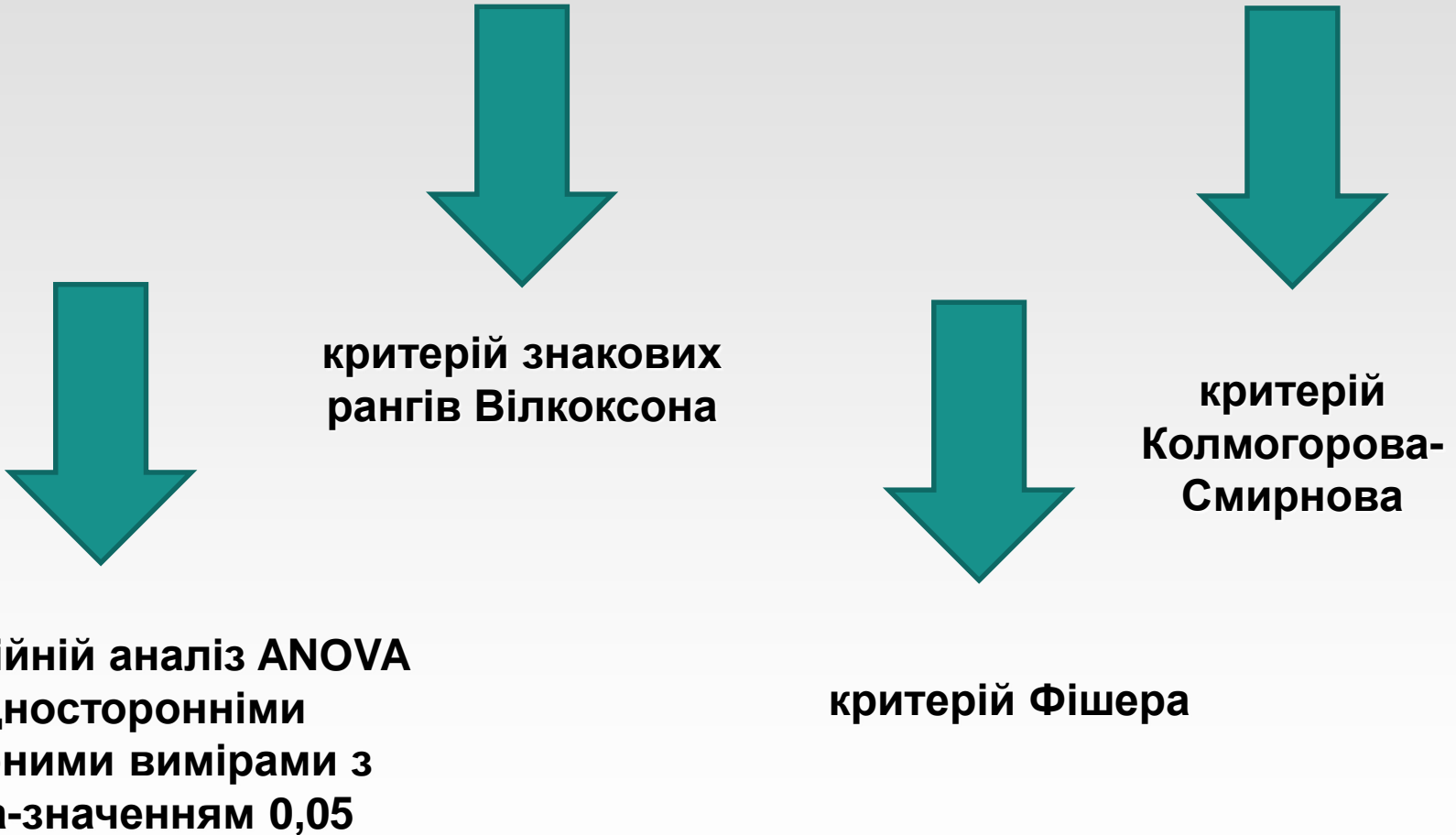
систематизація

Методики дослідження

- Шкала оцінки компетентностей консультантів (Swank, 2012)
- Шкала самоефективності консультантів (CSES)
- Інвентар самооцінки консультантів (COSE)
- Шкала впливу (IES-R)
- Інвентаризація симптомів депресії Бека (BDI-II)
- Контрольний список загальних симптомів (SCL-9)
- Контрольний список симптомів ПТСР (PCL-5)
- Шкала оцінки результатів (ORS)

Статистичні методи оцінювання

Експертна оцінка організації підготовки консультантів

- ❖ Практика під наглядом кваліфікованих фахівців
- ❖ Прямий контакт з клієнтами під супервізією американських викладачів
- ❖ Групова супервізія онлайн

Експертна оцінка змісту Програми

1-й рівень Програми:

- ❖ Втома від співчуття
- ❖ Управління стресом від співчуття
- ❖ Перша психологічна допомога (в розрізі воєнних дій)
- ❖ Допомога при втраті близьких, переживанні горя
- ❖ Допомога ветеранам ООС в адаптації до мирного життя

2-й рівень Програми:

- ❖ Травма та посттравматичний стресовий синдром
- ❖ Дитяче та юнацьке консультування при травмі
- ❖ Теорії та моделі сімейного консультування
- ❖ Консультування жертв домашнього насилля
- ❖ Методики роботи із комплексною травмою
- ❖ Експресивна терапія, піскова терапія
- ❖ Консультування при сексуальному насильстві
- ❖ Консультування при хімічній та інших видах залежності

Дослідження професійної самосвідомості слухачів Програми

Рейтинг ключових тез оцінного інтерв'ю

Професійне керівництво

Оцінювання професійних здібностей

Позитивне визнання з боку супервізора

Підтримка від супервізора

Професійне ставлення

**Довіра до відносин супервізор -
супервізант**

Спільні цілі

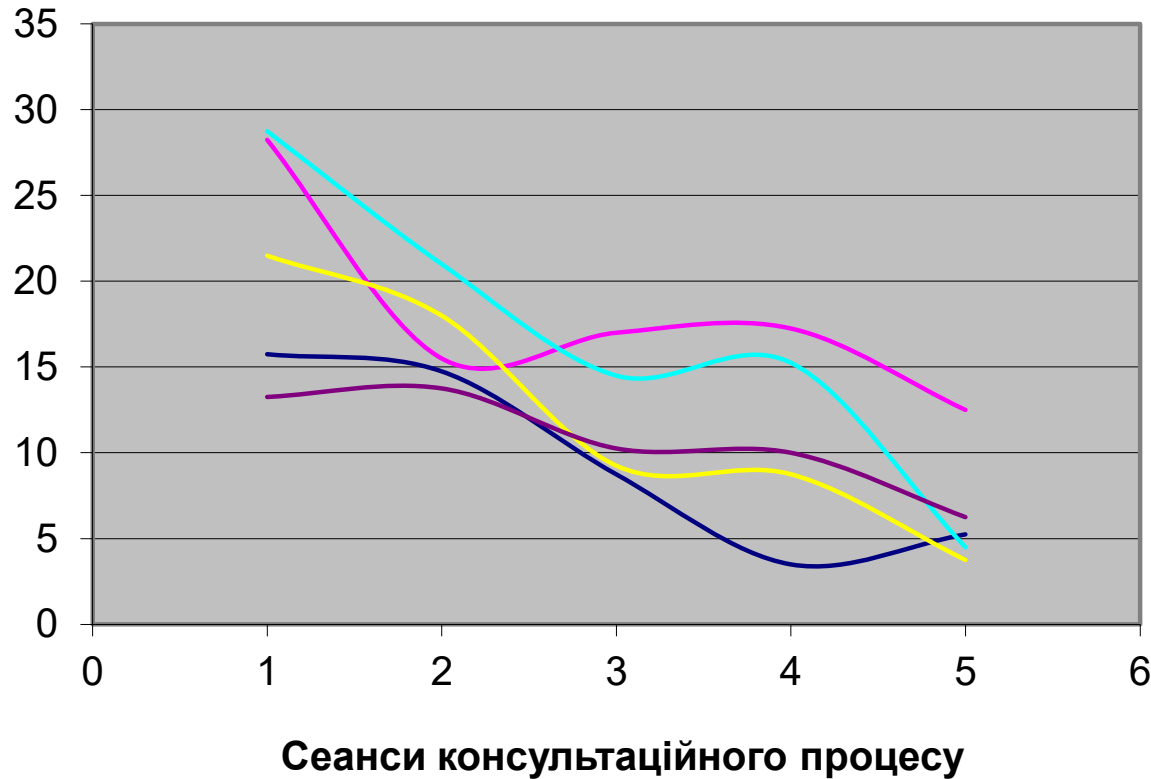
Динаміка оцінок контакту з супервізором протягом навчання

Питання інтерв'ю	Початок навчання	Прикінцевий етап навчання
Яким було ваше перше враження про ваші стосунки з супервізором?	Культурний бар'єр; тривожний початок, плутанина; відсутність самовпевненості; суто формальні стосунки	Зникли сумніви у своїх професійних здібностях; відносини стали теплими; чітко визначені ролі
Чи змінилося ваше відчуття культурних відмінностей?	Неповна комфортність вимог; поступове покращення спілкування	Зростання авторитету супервізора; відчуття турботи про супервізанта; практичний досвід; легкість спілкування

Динаміка самооцінки слухачів Програми від початку до кінця навчання

<i>Час</i>	<i>Загальні показники COSE</i>	<i>Мікронавички</i>	<i>Процеси</i>	<i>Труднощі у поведінці клієнта</i>	<i>Культурна компетентність</i>	<i>Усвідомлення цінностей</i>
Початок навчання	136.14	50.71	32.71	25.42	14.14	13.42
Кінець навчання	136.85	57.71	35.42	26.42	14.71	14.57

Дослідження клієнтської симптоматики

- Оцінка результатів змін (ORS)
- Оцінка впливу травми (IES-R)
- Симптоми депресії (BDI-II)
- Симптоми ПТСР (PCL-V)
- Загальна симптоматика (SCL-9)

Порівняння результатів консультантів в Україні та Сполучених Штатів, Великобританії, Австралії й Данії (до та після)

Оцінки	Pre	Post
Оцінка результатів змін (ORS)	.773	.702
Оцінка впливу травми (IES-R)	.495	.440
Симптоми депресії (BDI-II)	.564	.052
Симптоми ПТСР (PCL-V)	.149	.001
Загальна симптоматика (SCL-9)	.527	.516

Проміжний висновок та виклики

- ❖ В умовах соціально-економічної та політичної ситуації в Україні **консультування, засноване на стандартах консультаційної освіти й клінічної практики США, визнане ефективним**
- ❖ **Виклики щодо реалізації Програми:**
 - методологічна проблема тестових ефектів у повторних вимірюваннях
 - робота з перекладом процесу супервізії

Відкриття освітньої програми «Консультаційна психологія»

- ❖ **Основи консультаційної психології**
- ❖ **Тренінг професійного зростання консультанта**
- ❖ **Техніки консультивання**
- ❖ **Лінгвістичні аспекти психологічного консультивання**
- ❖ **Практикум із психологічного консультивання**
- ❖ **Перша психологічна допомога у кризових станах**
- ❖ **Гострі дитячі реакції на травму**

Впровадження результатів дослідження в освітній процес

**ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ
на базі Центру
Психологічного
консультування
та травмотерапії «OPEN
DOORS» (м. Київ)**

**На базі Центру «OPEN DOORS» Ріджент університет реалізує освітню
Програму психологічного консультування та травмотерапії**

Практика в якості ко-фасилітаторів і перекладачів

Центр соціально-
психологічної реабілітації
дітей с. Копилів

PhD. Joshua Kreimeyer

Робота із сім'ями ветеранів
ООС
с. Пуца Водиця

PhD. Andreas Bienert

Зустріч з науковими партнерами

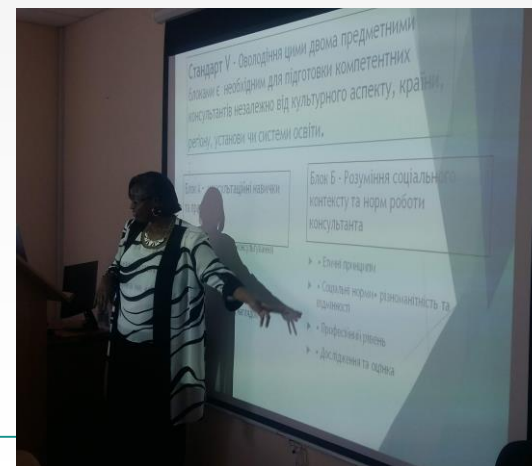

Гостьова лекція

«Практичне застосування лікування залежності в системі сім'ї»

**Джеклин Сміт, завідувачка
кафедри консультування,
доктор психології, доцент,
директор клінічних програм
консультування Школи
психології та консультування
Regent University**

Гостьова лекція

«Стандарти освіти та практика у професіях ментального здоров'я»

**Ольга Запорожець,
доктор психології, доцент,
співдиректорка Інституту
дослідження сексуальної
ідентичності Regent University**

Перспективи

- ❖ підготовка спільної наукової статті до видання, що індексується у Scopus / Web of Science, за результатами проведеного дослідження
- ❖ укладання угоди про академічну мобільність аспірантів, докторантів, молодих вчених Університету Грінченка та Ріджент університету

Дякую за увагу!